

Független Szemle

TISZÁNTUL

SZERKESZTI ES KIADJA: Dr. HEGYMEGI KISS PÁL

A tőzsgyökeres magyar elemről

Darányi Kálmán miniszterelnök egy interjúban kijelentette, hogy Ausztriának Németországhoz való csatlakozásának csak külpolitikai jelentősége van, belpolitikai jelentősége nincs semmi.

A miniszterelnök urnak ezt az egyoldalú megállapítását a saját környezetén kívül bizonyára senki sem osztja. Hogy a magyar belpolitikai életben a német népfaj egye sülékének és velünk való közeli szomszédságának kihatásai ne jelentkezzenek, s azt éppen a miniszterelnök ur ne venné észre, aggodalmat keltő megállapítás. Mert azt is jelentené, hogy a mai időkben, amikor Németország élén egy Hitler, Olaszország élén egy Mussolini áll, Angliában és Franciaországban is bárki, de elsőrangú kvalitású emberek állanak, s amikor legveszélyesebb szomszédunk Európa egyik kitűnő diplomatája Benes, akkor aggodnunk kellene, hogy éppen a miniszterelnök ur ne vonna le tanulságokat a legutóbbi idők eseményeiből.

Ha elolvassa a miniszterelnök ur Hitler államvezérnek a Schuschnigg-féle szavazásra vonatkozó megállapításait és ama hivatkozását, hogy az államok és népek életében nagy kérdésekben csak a becsület, titkos szavazás lehet a döntő, akkor bizonyára nemzeti érdekünk találja azt a kívánást, hogy a mai időkben vonja vissza azt a választójogi javaslatot, mely a parlamentben nem ülő jobboldali és más ellenzéki pártokat elzárja a törvényhozásba való bejövételtől és politikai megmozdulásaikat az uccára szorítja.

Mert azért, hogy a jobb oldal e miatt a javaslata miatt a jövőben is az uccán fog polltízálni — a miniszterelnök ur lesz a felelős.

Tessék csak a miniszterelnök urnak másként nézni a nemzeti szociálisták és az ellenzék kérdését. Egyenlő, igazságos, törvényes elbánás kell. E kérdés intézését föltétlenül olyan férfire kell bízni, aki a jobboldal közbizalmát is bírja s e mellett tárgyilagos gondolkodású, mert akkor az intézkedések nem fogják magukon viselni az egyoldalúság bélyegét.

Csak nem gondolja a miniszterelnök ur, hogy nem volnának feladataink ma, amikor itt van Németország példája, hogy hogyan kell a fajliságot erősíteni. Keves a közéletben a tőzsgyökeres magyar ember. Mostmár lássuk a tőzsgyökeres magyarság támogatását is. Várjuk

RAKOVSZKY TIBOR beszéde a parlamentben az új párt megalakításáról

Tekintve, hogy a fővárosi sajtó igyekezett agyonhallgatni, kötelességünknek tartjuk teljes szövegében közreadni azt a beszédet, — amely a parlamentben Rakovszky Tibor képviselő részéről elhangzott akkor, amikor a Független Kisgazdapártból vele együtt kilépő képviselő társai elhatározását bejelentette.

Közreadjuk ezt a parlamenti naplóból teljes szövegében s már most megemlítjük, hogy a hat képviselőt az ország minden részéből számosan üdvözölték s helyeselték azt a bátor kiállást, amelyet nyilván a nép érdekében teljesítettek.

A párt program be lett jelentve 1938 március 23-án szerdán, a napirendi vita során.

Rakovszky Tibor: T. Ház! (Halljuk! Halljuk!) Méltóztassék megengedni, hogy pártbarátaim nevében és megbízásából rövid deklarációt olvashassak fel. „Alulírott országgyűlési képviselők tisztelettel bejelentjük, hogy „Nemzeti Földmives- és Munkáspárt” elnevezéssel országos politikai pártot alakítunk. A világesemények fordulópontot jelentenek Magyarországon életében is. A megváltozott helyzet és égető szociális kérdéseink megoldatlansága következtében vesélyben forog a magyar nép és az ország. A belpolitikai helyzet tehetetlensége romlás felé sodorja nemzetünket. A pártközi béke eredménye pedig az lett, hogy a népi követelések elhomályosodtak és ez a béke meghozta fanyar gyümölcsét: a nemzetközi nagytőke és a latifundium védelmét.

Új pártalakításunk célja nem az, hogy még egy darabbal több tagra szakítsuk a sokfelé tépett belpolitikai életet, hanem az a célunk,

hogy a komoly építő jobboldali politikai mozgalom kristályosodási pontját kijelöljük. Minden magyar embert táborunkba kívánunk sorozni, aki úgy a nagytőke, mint a latifundium érdekkörétől független és vallja programunkat, amelynek célja, hogy:

1. a védteien országból erős, felfegyverzett nemzeti állam;

2. a szervezetlen proletársorsu népből pedig ellenállóképes, ki egyensúlyozó, szervezett polgári társadalom legyen.

Ehhez azonban teljes rendszer-változás kell, amelyben az összes foglalkozási ágak, fizikai és szellemi munkások egyaránt megtalálják boldogulásukat.

Az inieger, független keresztény nemzeti állam elvi alapján állunk.

Mint jobboldali párt, őszinte hitei vagyunk a Berlin—Róma tengely irányának, A legmelegebb rokonszenvet érezzük a testvéri Lengyelország iránt és jószomszédi megértésre törekszünk a délszláv királysággal.

Követeljük az egykamarás országgyűlést, tehát a felsőház eltörlését; minden irni és olvasitudó 24 éves magyar állampolgár részére egyenlő titkos választójog és egyöntetű becsületos választási eljárás bevezetését.

Követeljük a szervezkedés, egyesülés és gyülekezés teljes szabadságát, melynek csak egy korlátja lehet: az államrend.

Új összeférhetlenségi törvényt követelünk az országgyűlés tagjai és a köztisztviselők részére. (Helyeslés.)

Követeljük a közéleti tisztességnek nem formaszertinti, hanem intézményes biztosítását.

Allami életünk ilyen alkotmá-

nyos és közjogi biztosítéka mellett követeljük az egyéni és karteleszon kikapcsolásával az erőteljes fegyverkezés megindítását és a katonai létszám felemelését. (Helyeslés.) — Meizler Károly: Államosítani kell a hadiipart! — Élénk helyeslés.) Benne vagyunk! (Rajniss: Most csináljuk meg, ma! Ne beszéljünk! — Meizler Károly: Kár fegyverkezni, ha a milliókat odairányítják!)

Elnök: Meizler képviselő ur, sziveskedjék csendben maradni! (Kun Béla: Eleget nyert Weisz Manfréd a háboru alatt!) Kun Béla képviselő ur maradjon csendben! (Felkiáltások a jobboldalon: Igaza van!)

Rakovszky Tibor: „Egyben hangsúlyozzuk, hogy a fegyverkezés mellett földet és megélhetést is kell adni a magyar népnek, mert egyedül a fegyver nem védheti meg a tiz- és százezerholdas latifundiumokat. Azé legyen a föld, aki azt békében megműveli, háboruban pedig fegyverrel meg is védi.

Követeljük a mezőgazdaság fejlődésének helyreállítását és biztosítását, amelytől ennek az egész országnak élete függ.

A földkérdés gyökeres megoldását kívánjuk oly módon, hogy elsősorban a nagybirtékek azonnali felfüggesztéséről hozandó törvény alapján kisbirtékek létesítenek. (Élénk helyeslés, taps baloldalon és közepen. — Rajniss Ferenc: Nagyon helyes! Ez kell Magyarországnak! amelyek lehetővé teszik, hogy a tőkék mozgósítása és a termelés visszaesése nélkül a magyar nép a legrövidebb időn belül birtokba vehesse elsősorban a határmenti latifundiumokat, (Élénk helyeslés. — Rátz

a magyar birtokreformot, mely a magyarság kezébe juttatja a földet. Akarjuk a régi magyarság érvényesülését, felzárkózását, amire százszorosan súlyt helyezünk.

Elég volt már az a korszak, hogy a politikai nagyságokat a közéletben és a gazdasági életben igyekeznek elhelyezni. Szomorú, ha a sajtóban nap-nap mellett olvassuk, hogy egy

távozó vagy félreállított politikai nagyság hogy kerül egy gazdasági intézmény élére. A politika nem elhelyező intézet.

Most már teljeket várunk!

Kálmán: Ezt a kisczardapárt is elfogadhatta volna!

Követeljük a hitbizományi intézmény eltörlését — és a telepítésnek legkevesebb 150—200 ezer katasztrális hold területében való megindítását.

Követeljük a bankok és részvénytársaságok reformját és a nagytöke jövedelmezőségének rendszabályozását, olyan irányban, hogy anyagi erejükhöz mért áldozatokkal kapcsolóssanak be az ország nagy problémáinak a megoldásába. (Helyeslés balról és a középben. — **Rajniß:** Már tüntetik el a vagyonukat! — **Elnök csenget.** — **Meizler:** Mire a kormány felébred, mindent kisibolnak! — **Zaj.** — **Ellenmondások jobbról.** — **vitéz Szalay László:** A program nagy része a győri beszédben benne van! — **Rajniß:** Ne a győri beszédben legyen benne, hanem a valóságban!

Elnök: Szalay képviselő urat kérem, ne tessék közbeszólni! (Mózes Sándor! Nem beszélni kell, hanem cselekedni! — **Halljuk! Halljuk!** — **Elnök csenget.** **Rajniß:** Három hét óta viszik ki a pénzt. — **Meizler** képviselő urat rendreutasítom.

Rakovszky Tibor: „Követeljük a jelenlegi közteherviselés reformját oly módon, hogy a jövődelemadó komoly kímunkálása és az örökösök illeték erősen progresszív bevezetése alkossa az új adórendszer törzsét, miközben a széles rétegek számára igazságosan és felette terhes fogyasztási adók visszafeltesse őket.

Követeljük a háborús vagyonok erőteljes igénybevételeit a hadirokkantak és hadiözvegyek, valamint a kis hadikölcsönt jegyzők megfelelő kártalanítása céljára. (Helyeslés jobbról.)

Követeljük az emberhez méltó megélhetést törvényben biztosító agrár és ipari munkabérek (Ugy van! Ugy van! balról.)

Követeljük a dolgozó társadalom szociális biztosításának kiépítését, vagyis a mezőgazdasági munkás, törpebirtokosság és kisiparos, betegség, rokkantság és bal est esetére szóló biztosítását is. (Zaj jobbról.)

A falusi és városi ifjuság jövőjét csak a gazdasági élet ilyen szerves átépítésével látjuk biztosítottak. (Meskó Rudolf: Achim András programmal) de ezzel párhuzamosan az ifjuság részére új munkalehetőségek megteremtése végett követeljük az álláshalmozásoknak a legmagasabb pozíciókig végrehajtott eltörlését. (Helyeslés balról.)

— **Petrovác Gyula:** Ez a legfontosabb! valamint a nagyvagyonos és egyéb forrásból származó nagyjövedelmű nyugdíjasok illetményeinek felfüggesztését. (Helyeslés a jobb- és baloldalon.)

Az összes gazdasági kérdések megoldását főszempontként... (Matolcsy Máttyás: Az igazságügyi miniszter ur nevet! Érdekes! — **Meizler Károly** Dehogy! Helyes! — **Matolcsy Máttyás:** A miniszter ur nem fog sokáig nevetni! — **Mikecz Ödön igazságügyi miniszter:** Várjon egy kissé, míg megjíjdek! — **Derülttség.** — **Elnök csenget.** — **Matolcsy Máttyás:** Ugy látszik, túl fiatal a miniszter ur ahhoz, hogy tudja, hogyan kell a miniszteri székben viselkednie! — **Felkiáltások jobbról!** **Micsoda hang ez?! — Fábán Béla:** Az új hang! — **Br. Urbán Gáspár:**

Mi ismerjük már ezt a hangot! — **Elnök csenget.** — **Baross Endre közbeszól.**

Elnök: Baross képviselő urat kérem, méltóztassék csendben maradni.

Rakovszky Tibor (tovább olvassa): „Az összes gazdasági kérdések megoldásánál főszempontként a családvédelem érvényesítését követeljük, mert csak ettől remélhetjük fajtánk megerősödését. (Helyeslés jobbról.) Meggyőződésünk, hogy ennek a programnak maradéktalan megvalósítása biztosítja a zsidókérdés megoldását is. — (Helyeslés balról. — **Mórgás.** — **Egy hang balról:** Ez az új hang!)

A nemzet széles rétegeinek anyagi megerősödése mellett követeljük a népi kultúra erőteljes fejlesztését, különösen a népi gazdasági oktatás szerves kiépítése által.

Az a meggyőződésünk, hogy ezek a követelések nemcsak a nemzet fizikai erejének fokozását szolgálják, hanem egyben emelik erkölcsi erejét és szolgálják lelki megbékélését is. Ennek a lelki bé-

kének egyik alapvető feltétele a keresztény egyházak közötti teljes összhang megteremtése. Minden egyház építse ki s erősítse meg a saját várát; ne egymás várát lövöldözzük, hanem erőnket fogjuk össze közös ellenségeink, a keresztény kultúrát és polgári civilizációt fenyegető bolsevizmussal és nemzetközi szabakömvességgel szemben. (Helyeslés jobbról.)

Mint pártunk neve is mutatja, nemzeti alapon állunk, vagyis az összes népi erők összefogását hirdetjük és tudatában vagyunk annak, hogy a nemzet törzsét a dolgozó társadalom alkotja, melybe a földműves, a fizikai és szellemi munkás egyaránt beletartozik.

Meggyőződésünk, hogy ebben az irányba haladva szolgáljuk igazán már a földön is Krisztus országát.

Dr Horváth Ferenc, Láng Lénárt, dr Matolcsy Máttyás, dr Mózes Sándor, dr Némethy Vilmos, dr Rakovszky Tibor! (vitéz Szalay László: Az egyházi vagyont is fel akarják osztani?)

DEBRECENI PANASZ:

A Magyar Általános Hitelbank Karcagról hozat üreges téglát a debreceni székház építéséhez

Budapesti tervező építész, budapesti építési vállalkozó, budapesti alvállalkozó és karcagi téglagyár neve szerepelnek a debreceni ipar dícsőségére már a debreceni székház építésénél.

A leghatározottabban sérelmezzük a Hitelbank azon eljárását, hogy a székház építésénél a debreceni ipart annyira mellőzi.

Értesülésünk szerint a Kereskedelmi és Iparkamara tiltakozást jelentett be a karcagi téglagyár alkalmazása miatt, de nézetünk szerint joggal tiltakozhatott volna az ellen a rendszer ellen, ahogyan eddig a debreceni építészeket, építőmestereket mellőzték.

Vajon miért kellett egy budapesti építési vállalkozónak a munkát kiadni. Állítólag ez az építési vállalat érdekkörükbe tartozik.

Ha ez igaz, akkor miért használ-

ták fel statisztika szerepre a debreceni vállalkozókat.

Halandó ember azonban azt sem tudja megindokolni, hogy miért mellőzte ez az építési vállalat a debreceni építőmestereket a munkák alvállalatba adásánál. A Hitelbank kiadhatja a hátralékos iparosmunkákat is azoknak, akiknek akarja, azonban az illem dikálja azt, hogy a debreceni ipar ne részesüljön mellőésben

s már előre is közöljük, hogy a debreceni ipar rendelkezik olyan tudással, hogy minden iparos munkát, — így többek között a központi fűtést, villany, vezetékek, csatornázási és felvonó munkákat is eltudja úgy végezni, mint ahogy azt a pestiek elvégzik. Az Iparkamarának most kell a szükséges lépéseket ennek érdekében megtenni.

Makláró Károly püspök politikai támadása

Most adták át báró Vay Lászlónak és Gombös özevgyének a diszpolgári oklevelet az egységes párti vezető emberek. Részt vett az átadáson és diszbeden Lázár Andor volt igazságügyminiszter, Kölcsey Sándor polgármester, Kolozsváry Borcsa Mihály és Balogh István gazdasági új főtanácsos. Házi dolog, bazi ünnepszég, senki nek semmi beleszólása, hogy ki miként vélekedik az ő szellemről. Majd elintézik a debreceni kávéházi asztalok, ki-ki saját mentalitása szerint.

Debrecenben azonban nagyon

rossz néven vették Makláró Károly új püspök szereplésében, nem azt, hogy megjelent a küldöttségben, hanem azt, hogy a polgári ígéretet, amelyet Juhász Nagy Sándor utján pappá történt megválasztása alkalmával kifejezésre juttatott mellőzte.

Még erre is találunk indokot. Báró Vay László Makláró Károly püspök elnöktársa az egyházkerületi ügyek intézésében. Az ellen sem lehet kifogást tenni, hogy a püspök ur báró Vay Lászlót apótolnak tartja, mindenesetre rendkívül eredeti gondolat, az eredisé-

gek pedig tetszetősek, a közéletben sőt az egyházi életben is.

Az ellen sem lehet kifogást tenni, hogy a püspök ur szerint Vay Lászlónak rendkívül sok, öt halálosan szerető barátja van. De az már egy kissé különös, hogy a püspök ur Vay László ellenfeleivel foglalkozik. Gyűlölködő ellenfeleivel foglalkozik. Gyűlölködő ellenfelekről beszél. Ez ugyanis már olyan kritika, amely a belső ünnepléységek közepette is ünneprontás. Egy ünnepléshez nem szükséges az, hogy az ellennézetieket ócsárolják s éppen a tisztánvuli egyházkerület püspöke teljesítse ezt céltudatosan és poenirozottan. A támadásokat ott kell leadni, ahol azokra az ellenfeleiknek felelni lehet.

Mi csak azt állapíthatjuk meg, hogy a támadásoknak ezen új eredeti módja éppen azokat érte, akik nagyon is kitették magukat annak idején a püspök ur egyházi előhaladása érdekében. Szóvivői voltak Kiss Ferencel szemben püspökké megválasztásának. Sőt annak idején bizonyos ígéret ellenében a Papp Imre pártját is leszerelték, amikor az egyházkerület főjegyzőjének debreceni pappá való meghívásáról volt szó.

Néhai Baltazár Dezső ellen ellenfelei sok támadást intéztek s ő is támadott. Egyet azonban meg kell állapítani, Baltazár Dezső politikai harcaiban nem ment át ilyen eredeti egyéni utakra, hanem nagy elvi keretek között mozgott.

A kaució rendszer körül szerzett tapasztalások

A lovasberényi kerületben megválasztották a pártion kívüli jobboldali jelöltet Fitz Ar hur keresztény párti jelölttel szemben. A fővárosi sajtó irtózatosan támadta Hubayt, de a kerület választóközsége nem ment a sajtó után.

A lovasberényi választáson két ajánlási kaució veszett el. Elvesztette a nem hivatalos egységes párti jelölt és a kisczarda jelölt, A Kisczarda Párt immár a harmadik kauciót veszti el, pedig jelentős tömegei vannak. Így mutatkozik a kaució rendszernek a ferdesége, amely kaució rendszer a szegény emberek jelölttségét egyszer és mindenkorra lehetetlenné teszi. Eppen a Kisczarda Pártion csattan az ostor, pedig a Kisczarda Párt szegény párt. Régebben 2000 pengőből egy egész választást le tudott bonyolítani, most ezt a pénzt be kell adni biztosítéknak. Pénz nélkül marad a párt és a jelölt s azután elvesztik a kauciót, maradnak az adósságok.

Hát ezt bizony a pártvezére nem jól csinálta, amikor ehhez a kaució rendszerhez, amely plutokráciát állított koldus Magyarországon, döntő tényezőnek hozzájárult. Jó volna ezt valahogy visszacsinálni. Szegény ember is legyen képviselő. A nagyurak néha szeszélyesek, jó ha a szegények is ott vannak. Valahogy ki kellene küszöbölni, hogy a választás sikere most már elsősorban a pénzben forduljon meg.

Ne csak olvassa, hanem FIZESSEN is elő a Független Szemlére!

Kereskedelmi képviselökről

Ügyes-bajos dolgaink elintézésé-
kor sokszor áldogálunk olyan aj-
tók előtt, melynél egy táblán a kö-
vetkező felírás olvasható: „Ügy-
nökköknek és kéregetőknek be-
lépni szigorúan tilos!”

Ha az ember átöndolja ezt a
pár sort, kénytelen arra a meg-
győződésre jutni, hogy maga az
ügynöki szó nincs jól értelmezve,
mert különben nem állítanak tu-
lajdonképpen a koldus mellé.

A mi hivatalos köreink sokszor
hangoztatják azt, hogy a keresz-
tény ifjuságot is önálló pályára
kellene nevelni. A keresztény if-
juság viszont csak olyan önálló
pályákat választhatna magának, —
miután anyagiakkal nem valami
bőven rendelkezik — melyek árú
és egyéb javak közvetítéséből ál-
lana. Ez pedig nem lehet máskép,
mint kereskedelmi, gyári képvisel-
etek és egyéb üzleteknek a köz-
vetítésével. De miután többször
halljuk társaságokban azt, hogyha
valaki valamilyen ügynökről be-
szél, hogy szinte lenézően szoktak
beszélni erről a foglalkozási ágról.
Na már most, hogy egyeztethető
össze ez a felfogás a keresztény
ifjuságnak ezen pályára való átme-
netelével, ha az ember ilyen táb-
lákat olvas és a közvéleménynek
ilyen felfogása van az ügynöki
karról.

Az országok közötti összeköté-
téseket hivatalos külképviseletek
és kereskedelmi ügynökségek kép-
viselik úgy politikai, mint gazda-
sági szempontból. Azok az üg-
nökségek, amelyekről beszélünk,
nagy hasonlatossággal bírnak az
előbbiekkal, miután ezek is vagy
képviselnek valakit, valamelyik cé-
get, vagy ipari vállalatot, vagy pe-
dig olyan összeköttetésekkel bír-
nak, amelyek közös üzletek létre-
hozását teszik lehetővé. A külföldi
gyáripari és kereskedelmi vállala-
tokat legnagyobb részben itt nálunk
belföldön ügynökségek képviselik.
Viszont a magyar ipari és keres-
kedelmi vállalatokat külföldön kép-
viselik hasonló ügynökségek.

Ezek az ügynökségek, mint tud-
juk az ország minden részében
otthonosak, ismerik a belső árala-
kulásokat és az áruszükségleteket,
ennél fogva ki tudják elégíteni azo-
kat. Ugyancsak a belföldi ipari
vállalatoknak belföldön is vannak
körzeti képviselöik, vagy üg-
nökségeik, amelyek ugyanazt a
munkát fejtik ki, mint a fentebb
említett képviselötek.

Kereskedelmi ügyletek lebonyo-
lítására is vannak ügynökök, akik
szintén igen fontos részét képezik
a kereskedelemnek. Mindezek da-
cára általában azt halljuk és azt
látjuk, hogy az ügynökrendszer
lenézett, az ügynökök munkája le-
kicsinyült és mikor a csekély ju-
taléknak felvételéről volna szó,
még abból is igyekeznek valamit
az érdekelt felek lecsipni.

Most kérdelem azt, hogy a ke-
resztény ifjuságot hogyan érdekelné
egy ilyen pálya, mikor általános
ságban véve ez a pálya a keresz-
ténység részéről nagyon is lené-
zett.

Nagyon fontos volna, hogy a
közoktatásügyi minisztériummal
kapcsolatos kereskedelmi iskolák-
ban az ilyen pályákról is felvilá-
gosítással szolgáljanak az ifjuság-

nak és valamilyen módon ezt az
aversiót a nagyközönség körében
eliminálni lehetne. Mikor ez a
pálya úgy is annyira bizonytalan,
mint láttuk most az utolsó gazda-
sági válság idején, amikor a kül-
földi képviselöeknek nagyrésze
kénytelen volt irodáit bezárni, —
mellesleg megjegyezve azt, hogy
ezek a különböző iroda-bezárások
sok helyen öngyilkossággal is vég-
ződtek, tehát egyrészt a magas
kormány arról gondoskodott a mi
ipari vállalataink forszírozására,
hogy a külföldi árú behozatalát
amennyire lehetséges csökkentse,
nem gondolva arra, hogy egy igen
jelentős társadalmi osztálynak már
az ügynöki kárnak ezzel kapcsola-
tban kenyerét vonták el, más-
részt nem gondoskodtak arról, —
hogy ezekkel az adóalanyokkal a
jövőben mi történjék. Mert az ter-
mészetesen magától értetődik, hogy
azok a belföldi ipari vállalatok,
amelyek esetleg hasonló árú
gyártásával foglalkoztak, nem igen
voltak hajlandók azokat az üg-
nökköket alkalmazni, akik azelőtt
hasonló iparcikkkel foglalkozó
gyárakat képviseltek.

Már most, ha ezeket figyelembe

vesszük, a tőke nélküli keresz-
tény fiatalság, akiknek talán ez
volt az egyedüli komoly és meg-
élhetést ígérő foglalkozás, hogyan
merjen bekapcsolódni egy olyan
rizikóba, amelyek nemcsak lené-
zéssel, hanem olyan bizonytalan-
sággal van kapcsolva, amely a
kormánynak a szeszélyétől is függ.

Külföldön az ügynökségek, ille-
ve maguk az ügynökök társadalmi
szerepet is játszanak és épen olyan
megbecsülésben részesülnek, mint
bármely más foglalkozási ág. Nálunk,
ha valaki egy ügynökről be-
szél, az legfeljebb félvállról beszél
róla, vagy vele, pedig nagyon ke-
vesen vannak az országban, akik-
nek közvetlenül, vagy közvetve
még nem volt dolguk ügynökkel.
Hiszen majd minden üzlet, ami
létrejön, az rendszerint az ügynö-
köknek közbejöttével szokott le-
bonyolítódni.

Mindezeket egybe véve igen
ajánlatos volna ezen ügynöki kart
a társadalomnak nagyobb pártfo-
gásba venni és ezzel kapcsolatban
lehetővé tenni azt, hogy a keresz-
tény fiatalság is merjen foglalkozni
ezzel a lenézett üzletággal.

A somogyi ellenzék és az új főispán

Hirt adtnak a múlt számunkban
a főispán változásokról. Ezek után
s erkesztőnk a parlament folyosó-
ján somogyi vezető emberekkel
találkozott. Szó szót követett, így
kiderült feljövételüknek célja is.
Tiszfázni akarják a helyzetet, mit
kell az új főispáni kinevezés után
Somogyban csinálni, s hova Barcsay
bihari főispán helyeztetett át.

Az ellenzéki somogyi urak ezt
a főispáni kinevezést két okból
sem helyeslik. Először azért, mert
Barcsaynak a legelősebb kollíziója
volt somogyi főszolgabíró korában
Gaál Gasztonnal s ez a feszült
helyzet ma is fennáll, úgy hogy a
somogyi uraknak az volt a néze-
tük, hogy Széll József belügymi-
niszter ezt az újabb kinevezést ta-
lán a somogyi kisgazdák és ellen-

zékiek megrendszabályozása céljá-
ból eszközölte.

A másik, amiért aggódnak a
Somogy-megyei urak, az azon kö-
rülmény, hogy féltik az alispánt,
— a még alkotmányos idők egyik
utolsó alispánját. — Féltik hogy
nem e ki akarják állásából emelni
s evégből volt szükség a főispán
változásra.

Stefánics alispán megveszte-
népszerű, igazságos ember, akinek
félreállítása, ha ez a cél, mint ahogy
a Somogy-megyei urak hiszik,
sok nehézségbe fog ütközni.

Barcsay főispán különben már
elbucuzott Biharból, erős össze-
zördülései voltak utolsó időkben
Szilágyi Lajossal, akivel úgy írt-
szik Fráter László nyugalmazott
alispán ügyében koccant össze.

Gazdaságpolitika és revízió

Gondolkodjunk kissé az ausztriai
példán. Az a lelkesedés, amellyel
az osztrák nép német hazájába
visszatér, az ünnepi mámor első
pillanatai után sem csökkent. Miért?
Németország gazdaságpolitikája
olyan, amely jogos és alapos re-
ményt nyújt az osztrák gazdasági
fellendüléshez. Vajon ilyen tartós
lelkesedéssel állanak-e az osztrá-
kok továbbra is az Anschluss
mellett, ha az egyes egyének gaz-
dasági helyzetét az Anschluss ron-
taná, vagy tönkretenné.

A helyes gazdaságpolitika nem
csak az ország lakosságának jólétét
szolgálja, nem csak arra alkalmas,
hogy a szociális nyugtalanságokat
kiküszöbölje, nem csak az országot
teszi megelegedett, egységes, erős
tényezővé, hanem vonzóerőt jelent
a körülötte fekvő gazdaságilag ros-
szabb helyzetben levő népekre. A
rossz gazdaságpolitika szegényé
teszi az ország lakosságát, rabszol-
gává az egyik osztályt, rabszolga-
tartóvá a másikat, kimélyíti a gaz-
dasági ellentéteket, belső politikai

nyugtalanságok kuforrásává válik,
az ország kifelé is nem egységes
és erőtlen. De egyidejűleg nem
teszi kívánatossá a népek számára,
hogy kedvezőtlenebb gazdasági kö-
rülmények közé kerüljenek.

Ha mindezeket megszívleljük,
mélán feltehetjük a kérdést, van-e
a világon még egy ország, amelyre
nézve oly életbevágóan fontos a
helyes gazdaságpolitika, mint Ma-
gyarország.

Jólétben élő mezőgazdasági la-
kosság, a mezőgazdasági árak
emelése, az ipari túlfokozott jöve-
delmek megnyirbálása, az adóter-
hek méltányos elosztása, az alapja-
annak, hogy körülöttünk élő el-
szakadt véreink szívében és lelké-
ben lángolva égő vágyat az anya-
országba ismét visszatérhetni le-
lohasszuk, hanem azt tápláljuk.

Nem engedhetjük, hogy a rossz
kartellpolitika és hatalom önző
érdekből ennek a szent célnak
akadálya legyen.

**Nyomatványok
azonnal készülnek
LAPUNK NYOMDÁJÁBAN**

Korán köszönt be nálunk az ősz

Magyarországon az ősz Péter és
Pálkor kezdődik. Amint a kalászosok
sárga érésben vannak, az ember
hiába tekint körül a határba, zöld
foltokat csak itt-ott lát, egy-egy ku-
koricatábla, répaföld és mélyebb
helyeken rétek, kaszálók zöldje üditi
az őszi sárga szitón elfaradt szem-
et.

Pedig nemcsak a szem kívánja a
zöldet, kívánja azt az ember, állat
gyomra egyaránt. Nem lehet egész-
séges ember az, aki — különösen
nyáron — zöldséget, gyümölcsöt,
zöld paprikát nem fogyaszt, de állat-
tól sem kívánhatunk erőteljesítményt,
vagy haszonteljesítményt, legkevésb-
bé bő tejelést, ha nyáron zöld ta-
karmányban szűkölködik.

Szükséges-e, hogy Péter—Pálkor
a határban már a sárga szín uralkod-
jék? A zöld mező hívei bezonyi-
tották, hogy a hazai körülmények
között egész nyáron bőven etethet-
jük házi állatainkat zöld takarmány-
nyal és hogy zöld legelő nyújtása,
száraz viszonyaink között nyáron
is lehetséges.

De nem elég, hogy fűmaggal ves-
sük felül réteinket, legelőinket, nem
elég, ha lucerna, lóhere, csalamádé és
takarmányterületeink nagyságát nö-
veljük, szükséges, hogy megfelelő
talajművelést, megfelelő vízgazdálko-
dást folytassunk, gyűjtsük össze a
rendelkezésre álló csapadék vizét a
talajban, de még biztosabb az, hogy
takarmánynövényeinket, réteinket,
legelőinket megfelelő növényi táplá-
lóanyagokkal lássuk el. Más szóval
trágyáznunk kell. Régi közmondás
mondja, hogy a rét a szántóföld anya-
ja. De az anya is felmondja a szol-
gálatot, ha emlí elapadnak. Réteink
talaját pedig évszázadok óta csak
zsaroltuk, trágyázására alig egy-két
jó gazda gondolt. Igaz, kevés istál-
lótrágyánk a szántóföldre sem ele-
gendő, de azért vannak a műtrá-
gyák, hogy azokkal a kevés istálló-
trágyát kiegészítsük. Különösen alkal-
masak a műtrágyák, hogy takarmány-
növényeinket dus hozamiraják és
réteink, legelőink hozamát növeljék.

Jó vetőmag, jó talajmunka és
helyes trágyázás együtt alkalmazva
hozza csak meg az eredményt.

Tul magas földbérek

Sok helyen az országban nagy a földinség s így horribilis magas árakat fizetnek azok, akik földművelésből élnek, de földjük nincsen.

Sopron megyében, ahol tul nagyok a hitbizományok, van 10.000 lakosu község, ahol 4000 hold van a határból csak a nép kezében s jóval több, mint 14.000 hold egy uradalom kezében. Itt nyolc métermázsza buzát is fizetnek egy hold bérletéért.

A debreceni református egyház viszont most már öt és fél mázsáért adott ki egyes egyházi birtokokat bérletbe. Ot és fél mázsza Debrecenben horribilis pénz, ez a bérlet semmiképpen sem reális, mert a bérlo feltétlenül bele bukik, bizonyítéka a nagy földinségnek.

A bérbeadó se szedjen ilyen árakat. Kifogásoljuk ezt akkor, amikor a Baltazár-féle püspöki lakás rendbehozataláért 14.000 pengőt tudnak kiadni, holott az a lakás eléggé rendben és karban volt tartva, legalább is Baltazár Dezsőnek jó volt.

A választójogi vita első napjai

A választójogi vitája megindult szinte üres Házban és érdeklődés nélkül. Az ellenzékbi hiányzik a harci készség, a kormánypártot pedig jobban érdekli, hogy mi lesz.

Lányi Márton mondott szakszerű beszédet, Sulyok Dezső lezámoltatta a legitimitást s ebben bizonyára saját legitimitusát is.

Bethlen István gróf mély meg látásokkal tartott erős ellenzéki beszédet, mely beszéd talán egyik legnagyobb szónoki sikere. Csak egyet nem értünk. Ha annyira alkalmatlannak találja Bethlen István gróf a Darányi kormányt, miért segítette, hogy ez a kormány itt kormányozzon, hiszen éppen Bethlen István gróf volt az, aki a koraszülött kormányt Eckhardt Tiborral együtt vattába pakkoltan tartogatták, óvták még a fuvó szél-től is.

Vagy Bethlen Istvánnak egy ismétellen nagy csalódása a Darányi kormány, mint amilyen nagy csalódás volt barátainak seregcsoportosulása a multkori parlament feloszlatás idején? Őszintén sajnáljuk Bethlen Istvánt, ha ismét csalódott. Ugyilátszik Magyarországon a nagy politikusoknak az a sorsa, hogy csalódnak környezetükben.

Azonban nemzeti szempontból ez még mindig kevesebb baj, — mintha a tömegek, a nép csalódik vezetőiben, s az elvek a program a gyakorlatban másképp futnak, mert bizonyos pontok időnként szegre akasztanak.

Magyarországon a nyilas tábor megerősödésének egyik titka, hogy a polgári pártok vezeterei, ha véletlenül nem voltak nyeregben elvesztették táborukat, vagy — legalább is belső támogatóikat. Viszont a tömegek, akik bizalmukat adták egyes vezéreknek és csoportoknak a harcra, nem látták a küzdelmet, nem kapták meg bizalmuk ellenértékét, s így más pártot kerestek.

A Kuria közérdekű új határozatai

Birtokháborítás — Kisiparüzés — Hitelrontás

A csepeli Dunaág mentén volt egy gyalogösvény, amely magán tulajdonban állott, ugyanis egy strandfürdő tulajdonos telkén húzódtott végig. Hosszu évek óta azonban használták ezt az utat a község lakói azért, mert ezen az uton át — lényegesen hamarabb érték el a vasuti állomást, mint a közuton keresztül.

A strandtulajdonos bérbeadta telkét a stranddal együtt s az új bérlo szöges drótkerítéssel kerítette be az egész telket, úgyhogy ezzel az említett gyalogut használatát lehetetlenné tette.

Egynéhány állandó átjáró azonban nem törődött bele az adott új helyzetbe s a bírósághoz fordult s kérte a bíróságot, hogy állapítsa meg, miszerint a bérlo őket — az átjárókat megháborította birtokukban a drótkerítés felállításával s köteleztessék annak türesére, hogy ők továbbra is használhassák a gyalogösvényt.

A kir. Kuria végsőfokon elutasította a követelöket keresetükkel s megállapította azt, hogy idegen területen tilalom ellenére vagy ellenzés alapján, alkalmasszerűleg kérvelmi célból gyakorolt átjárás nem ad jogot az átjáróknak ahhoz, hogy ezt maguknak követelhesék.

Jászberényben egyik nagy részvénytársaság villanszereléseket eszközölt s az e körbe tartozó kisipari munkákat vállalta és vé-

geztette saját embereivel.

Az odavaló kisiparosok — villanszerelök — akiknek tetemes kárt okozott a velük versenyző nagy vállalat, — beperelték azt s kérték a bíróságot, hogy kötelezze a nagyvállalatot a villanszerelöi munkák abbanahagyására és kártérítésre is.

A kir. Kuria most hozta meg érdeklődéssel várt döntését, amelyben igazat adott a kisiparosoknak, eltiltotta a részvénytársaságot a szerelési munkák végzésétől s kötelezte azt kártérítés fizetésére is.

Az ítélet indokolása kimondja többek között, hogy a részvénytársaság tisztességtelenül versenyzett az iparosokkal, mert az ipartörvény azt rendeli, hogy jogi személyek, részvénytársaságok képviseletéhez kötött ipart a kézműves jellegű ipar keretein belül nem üzhetnek.

Egyik vidéki ipartestület festő és mázólo szakosztályának elnöke az ipartestület megbízásából a város műszaki osztályának vezetőjénél panaszt tett, mely szerint azt panaszolta, hogy a városi munkálatokat végző iparosok a várostól elvállalt mázólo munkák körül munkamegtakarítás és anyaglevonás által fondorlatosan tévedésbe ejtették és megkárosították.

A meggyanusított vállalkozók a bírósághoz fordultak, mondván, hogy valótlan az elnök állítása s ezzel hitelüket megrontotta, miértis

hitelrontás miatt kérték súlyos megbüntetését.

A Kuria súlyosan el is ítélte a szakosztályi elnököt, megállapítván azt, hogy ő a hitelrontást elkövette, mert vádaskodásaival a vállalkozók hitelét veszélyeztette s hitelképességét csökkentette a városi előljárók szemében.

Széchenyi György, mint Ausztria védöje

Széchenyi György a parlamentben beszédet tartott Ausztriáról. Emlékbeszédet, gyászbeszédet és az osztrák regiemet dicsöítő beszédet. A beszédnek kétségtelenül hátsó gondolata is van.

Széchenyi György keresztény párti s kiállott Nagy Ferencért a lovasberényi kerületben s a kisgazda jelöltet támogatta, saját pártjának jelöltje helyett. Széchenyi György a legkényesebb kérdéseket hozza ujabban a parlamentbe.

Széchenyi György nagy ur, már olyan korban volt főispán, amikor más csak közigazgatási gyakorlatok lehetett, azt cselekszi, amit akar. Ha nem köti a pártfegyelmet, az az ő meg a Keresztény Párt dolga.

Egyben azonban jobban vigyázhajna szorongatott és várakozásteljes helyzetünkben ok nélkül ne csináljon nehézségeket. Ha annyira ragaszkodik Ausztriához megírhatta volna egy könyvben. Ne veszedelmes időpontokban és pillanatokban ráncigálta volna elő a parlamentben. Széchenyi György mágnás érdekeiért és érzeimeieiért nem szabad nehezíteni a magyar sorsot.

A kéményseprési hitbizományokról

Egerből érdekes híreket hallunk. Négy kéményseprö mester egy sajtóhiba miatt Eger város polgáraitól 8000 pengőt keresett.

Az iparügyi minisztérium szabályozta a kéményseprési díjakat. Pótdíjakat adott a kéményseprö mestereknek a kémények sepréséért és pedig 3 fillért.

Igy jelent ez meg a Budapesti Közlönyben, ellenben a Belügyi Közlönyben tévedésből a 3 fillért 6 fillérnek írták. A kéményseprö mesterek a Belügyi Közlöny alapján állottak és rövid idő alatt a 3 filléres különbözet 8000 pengőnél többet hozott nekik Egerben.

A kéményseprési jog egy donáció, felér sokszor egy hitbizomány. Csodálatos, hogy ma, amikor a tűzoltási intézményekre annyit kell fizetni, a kéményseprési tevékenységet nem teszik a tűzoltóság kötelezettségévé, hogy így ez a jövedelem a közület érdekeit szolgálja, több ember kájon belöle kényeret. Fejlesztessék ugy a tűzoltóság intézménye ma, amikor külön nagy feladatokat vállalt a kormányzat a tűzrendészet körül. Hiszen nagy jövedelmekkel dotált külön tűzrendészeti felügyeletünk is van.

Valahogy nem igazság az sem, hogy a közületeknél nem lehet önbiztosítást szerezni, hanem a biztosító társaságoknak viszont a tűzrendészet érdekéből is nagy áldozatokat kell hozniok, míg a tűzrendészetrel kapcsolatos kémény tisztítási tevékenység egy igen jól jövedelmezö üzletág, melyet kiváltóságosok kapnak meg.

Ne legyen senki

e ragyogó veröfényben uszó szép tavaszi napokon

Aki lemond

a tavaszi öltözködés örömeiről!

Mindenkinek

rendelkezésére áll

a Takarékoság RT 123 üzletével!

közismeri bevált rendszerével, mely feltétlen

Megbízható! Kényelmes! Gondmentes!

Igényeljen mindenki vásárlási utalványt! Diktalanul bocsátja rendelkezésére a „Takarékosság” központja Deák Ferenc u. 6.

Vásárlásnál előleg fizetés nincs! Bár 123 üzletben is vásárolhat, ezeknek összegével egy központban tartozik s ugyanott teljesít kényelmes részletörlesztéseket a „Takarékosság” központi irodájában Debrecen, Deák F.-u. 6.

A havonta lefizetett részleteket nyomban újból levásárolhatja! Ami a gondtalan beszerzés teljesítés alapja!

A jobboldal lovasberényi győzelméről

A lovasberényi választás a jobboldal győzelmét hozta meg. Természetesen e miatt egyik oldalon nagy a keserűség, másik oldalon nagy az öröm.

A legérdekesebb azonban a megválasztott képviselő nyilatkozata, hogy a maga részéről a Szálasi csoportot fogja elsősorban képviselni a törvényhozásban.

Bizonyára ilymódon nyilvánosságra kerülnek azok a vádak, — amelyek Szálasi pártja és ellene folytatott eljárás során felmerültek.

Az Uray-ügy a tiszántuli ref. egyházkerület közgyűlésén

A tiszántuli református egyházkerületet rendkívül foglalkoztatja Uray Sándor főjegyzővé való megválasztásának esete.

A Mezőssy Béla elnöklete alatt kiküldött bizottság több rendbeli kihallgatást eszközölt az ügyben, sőt hír szerint megvizsgálta a leadott szavazatokat is. Azt beszél, hogy tévesen sok érvénytelen szavazatot Uray Sándor javára minősítettek, úgyhogy a választásokon nem is lett volna meg Uray Sándornak az abszolút többsége Gönczy Bélával és Kolozsváry Kiss Lászlóval szemben.

Lehet azonban, hogy ezek csak találgatások. Mindenesetre tény az, hogy az egyházkerület több tagja beadványt készült az elnökség elé terjeszteni, mely szerint nyomtatásban előre adják ki a vizsgáló bizottság jelentését, hogy az egyházkerület tagjai felkészülve foglalkozhassanak az ügygel. Viszont volna olyan vélemény is, mely azon az alapon áll, hogy ne terjesszék az elnökségnek elő sem a bizottság jelentését, hanem közvetlenül a kerületi ülésnek, mert a bizottság mandátumát a kerületi üléstől kapta és nem az elnökségtől.

A magyar papiripar és az Anschluss

Ausztriának a Német birodalomba való beolvadása új helyzetet teremtett a magyar papiripar kiküldötteinek az 1938. évi szállítások kontingensének megállapítása körül folytatott tárgyalása, illetve megállapodása terén.

Arról értesülünk ugyanis, hogy az osztrák papirgyárak már értesítették egyes magyar papiriparvezetéseket, hogy a meglévő kötések még leszállyítják, azonban a jövőben nem tudnak a magyar piacra szállítani.

Mivel ez valószínűleg az egész osztrák papiriparnak egységes állásfoglalása, így az államközi papirtárgyalások folytatása alighanem szükségtelenné válik. Ha az ausztriai papirbehozatal a jövőben teljesen megszűnik, az új helyzetet a magyar papiriparnak s a bel-földi piac ellátásával kapcsolatban új lehetőségeket biztosít.

Csak kérdés, olcsóbb lesz-e az amugy is drága papír?

Hirdessen lapunkban!

A kilépett képviselők gyűlését Lövön is betiltották

A Független Kisgazda Pártból kilépett képviselők zászlóbontó gyűlést akartak tartani Nyugat-Magyarországon is. Vasárnap délelőttre Lövön hirdettek volna gyűlést, amelyen részt vettek volna Rakovszky Tibor, Matolcsy Mátyás, Horváth Ferenc, Láng Lénárt, Mózes Sándor és Némethy Vilmos s a kiválás okairól és programjáról hangzottak volna el beszédek.

A gyűlésen résztvevő képviselők Lövőről Kapuvárra mentek volna át, mint azt lapunk más helyén megírtuk.

Egész Sopron környékén igen nagy érdeklődés nyilvánult meg a két gyűlés iránt és különböző falvakból egész kocsiábrók készültek, hogy vasárnap hosszú sorokban vonuljanak Lövőre, vagy Kapuvárra a most különösen rendkívül érdekesnek ígérkező képviselői beszédek meghallgatására.

A két gyűlésből azonban semmi sem lett, mert szombaton váratlanul megérkezett a kormány illetékes közegének intézkedése, amely a két gyűlés megtartását betiltotta.

Ilyenformán Sopronból nem in-

dult el az a három társasgépkocsi Kapuvárra, amelyen már előre le volt foglalva minden hely.

Ugy Rakovszky Tibor, mint Horváth Ferenc szóvá kívánják tenni az engedély megvonását egyrészi interpelláció keretében, másrészt a rendészeti főhatóságoknál.

Rakovszky Tibornál a hatóság állítólag azzal indokolta meg az engedély megtagadását, hogy Rakovszky Tibor hívei nem formális kérvényt nyújtottak be a beszámoló megtartásához.

Viszont ezzel szemben Rakovszky Tibor azt állapítja meg, hogy a multban tőle, mint a kerület képviselőjétől ilyet nem követeltek s a hatóságok megnyugodtak abban, amugy is akadna négy ember, aki a gyűlés összehívását kéri, másrésztől megalakult és vezetőiben közismert párt-szervezetek rendezik a gyűlést így aztán rendezavarás nem lett volna. Mindenkor volt felelős tényező, akit azért felelősségre lehetett vonni. Kíváncsiak vagyunk mit fog a belügyi főhatóság idevonatkozólag nyilatkozni?

Báró Molnár Viktor erdősitési tervszövege

Báró Molnár Viktor szabolcsi nagybirtokos tervezetét dolgozta ki az Alföld erdősitése kérdésében s ezt a kormányhoz juttatta.

Most foglalkozik a tervszöveggel a földművelésügyi minisztérium erdőszeti osztálya s azt elvileg magáévá is tette.

A javaslat rövidesen a miniszter, majd pedig a minisztertanács elé kerül.

Kíváncsian várjuk a javaslatnak a nyilvánossággal való közlését, — mert hiszen olyan kérdésekről van szó, mely egyedül a köz javát és érdekét szolgálja.

Sok alelnök a Független Kisgazdapártban

A Független Kisgazda Párt vasárnap országos nagyválasztmányi ülést tartott, amelyen a kilépő képviselők ellen hozandó határozat érthető okokból elmaradt. Így tehát Szabó Pál és társai, valamint a belső környezet által kezdeményezett ezen akció sikertelen maradt.

A nagyválasztmányi ülésen Eckhardt Tibor tartott széles elgondolásokon nyugvó beszédet, amely beszédben már ellenzéki hangok is vannak és a beszéd változást jelent Eckhardték politikájában.

A Tiszántulról Juhász Nagy Sándor és Thury Levente vezetésével mentek fel az Eckhardt hívek.

A gyűlésen meglepő volt, hogy alelnököket választottak. A hazai németiség oldaláról kívánták magukat erősíteni, amikor Klein Antal és Riesz Ádámot alelnökkül megválasztották.

Megválasztották alelnökkül Jékey Lászlót is, aki közismert szerénységénél fogva ezt a pozíciót nem is kereste s aki nem helyeselte Juhász Nagy Sándor és társaságának a pártba való bevonását. Jékey László nagy nyereség a Független Kisgazda Pártba. Tömegeket vonzó egyénisége, becsületese, egyenes barátsága,

mindenki előtt tiszteltté teszi Jékey Lászlót, amellet kétségtelenül az ország egyik első gazdája. Kár, hogy nagy egyéniségét csak most hívták az élre s bizony jó volna, ha Jékey László elgondolásaira és megállapításaira hallgatnának.

Megválasztott Szabó Pál is alelnökkül, aki kétségtelen irói mivoltában nagy tehetség. Politikai szereplése azonban a pártnak nem vált hasznára, mert saját népe előtt nem népszerű, különösen nem népszerű a bihari nép előtt, amint azt a berettyóújfalusi választás is bizonyítja. Azt pedig, hogy Tildyék harcos akciókra Szabó Pál személyét használják fel, nem fog sikerre vezetni.

Szabó Pálék Biharban már hónapok óta mozognak, listát akarnak összeállítani a lajstromos választásra, hogy a Tildy kompánia kerüljön Biharban felül. Nem fog sikerülni és nem is szerencsés dolog, hogy a párt egyik kiváló értéke, Albrecht Ferenc ellen tartanak üléseket és értekezleteket például Bárándon, hogy így Albrechtnek bihari lehetőségeit elgáncsolják. Ha Szabó Pált azért választották meg a párt alelnökévé, — hogy a bihari listán Albrecht előtt legyen, ez nem volt ügyes sakkhúzás azok részéről, akik ma a Független Kisgazda Pártot dirigálják. Majd a jövő igazolja.

A toll-szindikátusról

A győri beszédben Darányi Kálmán igen büszkén említette fel, hogy egy kivi eli szindikátus a nemzeti önállósítási alap javára 200.000 pengőt juttatott.

A tollszindikátus volt ez, a legjobban kereső egyesületek egyike. Mutatja a Rónay Restvérek RT mérlege, akik 500.000 pengős saját tőke mellett 25 százalékos nyereséget vallanak be a mérlegben.

1937 évben 318 vagon nyerstollat vittek ki, 31.800 mázsa sulyban. 14—20 vagon pehelyt is szállítottak külföldre. Míg a teljesen kész toll 30 vagont, tehát 3000 mázsát tett ki. Ebből a nagy mennyiségből 251 vagon Németországba, 44 vagon Angliába és Amerikába, míg 23 vagon egyéb külföldre került.

Elképzelhető milyen hatalmas összegeket kereshet ez az egyesülés, ha a prima pehelyért 9—9'50 pengőt, a sovány, vegyes libatollért 4'50—5'—, a hizott, vegyes libatollért 3'50—4'— pengőt fizetnek a termelőnek.

A posta beruházásai

Az 1938—39. évi költségvetés össze van állítva és készen várja a parlamenti tárgyalást. A közvélemény érthető érdeklődéssel fordul az állami költségvetés adatai felé, hogy megállapíthassa a várható beruházások mértékét. A kereskedelmi tárca keretén belül a m. kir. posta az az intézmény, mely a jövő költségvetési évben nagyobbarányu beruházással fogja gyarapítani eddigi állományát. A posta budapesti belváros: Lágymányos, Krisztina, Óbuda, Újpest és Zuglói távbeszélő központot kibővíti, az Erzsébet központ helyébe újat építtet.

A vidéki távbeszélő központok közül a miskolciti teljesen gépkapcsolású rendszerré építi át és ugyancsak gépkapcsolású hálózatban kapcsolja be Miskolc körüli községeket is. — Ezen kívül tervbe vettek több vidéki távbeszélő központ építését is.

Kerítés sodronyfonatok
nagy választékban kaphatók

Sesztina Lajos
vasnagykereskedésében
DÉBRECEN, PIAC UTCA 23

A kisiparos és kiskereskedő jó adós

A kisiparos és kiskereskedő, mint köztudomású a legnagyobb erőfeszítés mellett sem tudott a múltban sem bankkölcsönhöz jutni. A kereskedelmi és iparügyi kormányzat, a pénzügyminiszterrel karöltve arra az elhatározásra jutott, hogy egymillió pengőt bocsájt a magyar kiskereskedő és kézművesipari társadalom rendelkezésére, mely összeget 200 pengős keretben fedezet nélküli formában ad ki az igénylőknek.

Ez a 200 pengős kölcsön meg lehetőséget nyújt és egyáltalán nem biztosíték arra, hogy belőle a kisiparos, vagy kiskereskedő egzisztenciát teremthessen.

Nem kétséges azonban, hogy a kormányzati tényezők midőn a fedezet nélküli kölcsön folyósítására határozták el magukat, ez abban a tudatban tették, hogy ennek a visszafizetésére nem biztosan számíthatnak. Hiszen elsősorban azokat részesítették ebben a kölcsönben, akik legjobban rá voltak szorulva, tehát a legkevésbé voltak hitelképesek.

Megiegyezéssel értesülünk az akcióról szóló beszámolóiból, a visszafizetések végeredményéről. — 4750 kisiparos az elmúlt évben 680.000 pengőt és 2850 kiskereskedő több mint 305 ezer pengőt fizetett vissza, ez százalékban kifejezve annyit jelent, hogy a kisiparosok és kiskereskedők az igénybe vett fedezet nélküli kölcsönök 74 százalékát fizették vissza eddig.

Nem lehet kétséges, hogy a kormányzati körök a kisiparos s kiskereskedői társadalom elismerése méltó becsületességét és fizetési készségét méltányolni fogják és nem fognak sokáig késni azon intézkedések, amelyek ezeket a szép eredményeket a hitelkeret kiszélesítésével és a kölcsönösszegek felemelésével gyakorlatilag is elismerik.

A bankok és intézeteik földvásárlásai

A földkérdés foglalkoztatja ma elsősorban az országot. Az Újbarázdai fejtegette, hogy újabb részvénytársaságok és nyugdíj intézmények vásárolnak földet s ehhez a minisztérium hozzájárul.

Választ is kapott az Újbarázdai. Azt közölték vele, hogy a tőkeerős részvénytársaságok és nyugdíj intézetek földvásárlását fontosnak találják, éppen a magyarság szempontjából. Rámutattak a TEBE hajdumegyeyi földvásárlására.

Kérdés, kikötötte-e a kormány hogy a megvásárolt földeket örök bérlet formájában méltányos bérösszegek mellett juttatják a magyar földművesek kezére.

Mi sem látjuk helyesnek a jogi személyek földvásárlását, mert igaz az Újbarázdának, soha sem tudhatjuk, kinek a kezében van a részvény és így kié a föld tulajdonképpen.

„Akié a föld, azé az ország.” Ez a mondat mélyértelmű s ránk magyarokra, országunk exponált politikai helyzeténél fogva, veszélyt jelenthet, ha a föld tulajdonosa nem magyar!

Kapuvárótt nem engedélyezték Rakovszky Tiboréknak gyűlést

A Független Kisgazda Pártból történt kilépés után a Független Kisgazda Párt országos nagyválasztmányi ülést tartott Budapesten a Vigadóban. A vidékről számosan jöttek fel egy-egy kerületből s a választmánynak Eckhardt mellett kitarító tagjai is megjelentek.

Ugyanerre az időre kért Rakovszky Tibor a kapuvári kerület képviselője, Kapuvárra gyűlést, ahol meg akarta indokolni társával együtt a Független Kisgazda Pártból való kiválását. Előzőleg Matolcsy Mátyásnak Nagykátán megengedték a megindokolást. Óriási néptömeg előtt tartott gyűlést és a kerület népe kilépését helyeselte.

Biztos tudomásunk van róla, hogy hasonló történt volna Kapuváron is, ahol Rakovszkyt is akarták ünnepelni harcos kiállásáért.

Csodálatos, az utolsó pillanatban az engedélyt a gyűléstől megvonták, ez annál inkább meglepő, mert a Független Kisgazda Párt nagy választmányi üléséről előzőleg a sajtó beharangozta, hogy ott az egyes kilépett képviselők választókerületeinek küldöttsége fog megjelenni és követeli a képviselők lemondását azért, mert kiléptek.

Valahogy úgy érezzük, nem volt egyenlő elbánás a két gyűlést illetően, mert ha a Kisgazda Párt nagy választmánya tudott volna ily határozatot hozni, amint, hogy nem tudott, akkor nagyon furcsán nézett volna ki, hogy a kapuvári kerület népének nem szabad állást foglalni képviselője mellett, viszont egy pártvezetőség, amely ma már töle idegen, dirigálhat a Rakovszky Tibor és társai mandátuma felett.

A székesfőváros beruházásai

A legutóbbi napokban egész seereg egymással ellentétes hírek szárnyra arról, hogy a székesfőváros, amelynek vezetősége pár héttel ezelőtt bizalmas miniszterközi érkeztelen felvetette a közületnek azt a szándékát, hogy sürgős természetű beruházásainak elvégzésére újabb hosszulejáratu kölcsönt szándékozik felvenni: részesülni fog-e a miniszterelnök által bejelentett belső nemzeti kölcsönből? Az egyik verzió szerint a székesfőváros részére ugyanolyan feltételekkel, mint amelyeket az állam fog magára vállalni, 100 millió pengőt bocsátanak rendelkezésére a másik hírt szerint viszont teljesen légből kapott minden olyan értesülés, amely a belső kölcsön fővárosi vonatkozásait illeti.

Igen jól informált hely felvilágosítása szerint két híresztelés közül egyik sem felel meg a valóságnak. Annak ellenére, hogy a székesfővárosnak éppen korábban előterjesztett indokai alapján nagyon kapóra jönne, ha az új kölcsön felvételére rövidesen alkalma nyílnék ezidőszertől erről beszélni még korai. Tulajdonképpen csak akkor lehet majd teljes határozottsággal értesülni a kormányban a fővárosi kölcsönt illető elképzeléseiről, ha erre vonatkozóan hivatalos tárgyalások indulnak meg az állam és a székesfőváros között. E tárgyalásoknak a közeljövőben való megkezdési lehetőségével komolyan számolnak a városvezetés, önként folyik azonban a dolog természetéből, hogy a székesfőváros vezetősége kezdeményező lépéseket saját elhatározásából nem tehet, meg kell tehát várnia azt, amíg Imrédy Béla előterjeszti az állam által eszközölni szándékolta beruházások részletes programját, illetőleg

azokat az elképzeléseket, amelyek az országos beruházások keretén belül a székesfőváros továbbfejlesztésére is vonatkoznak.

A pénzügyminisztérium egyik igen magas állású szaktekintélyei szerint az országos beruházási program keretében a székesfővárosi beruházások is szerepelni fogják tartani, összegszerűségről beszélni azonban most még nem lehet, annál kevésbé, mert maga a székesfőváros sem jelölte meg véglegesen a pár héttel ezelőtt tartott ankét alkalmával azt, hogy voltaképpen melyeket tart az elvégzésre váró beruházások közül halaszthatatlan jellegűeknek, tehát az az összeg, amelynek kölcsön formájában való igénybevételére Budapestnek szüksége van. Az információ szerint szó sem lehet arról, hogy 100 millió pengő újabb kölcsön felvételével terheljék a székesfővárosi közönséget, erre azonban nincs is szükség, mert a polgármester bejelentése szerint legfeljebb 30-40 millió pengő elegendő lenne ahhoz, hogy a most összeállítás alatt levő beruházási program teljes egészében keresztülvihető legyen.

FÜGGETLEN SZEMLE (TISZÁNTUL)

Megjelenik hetenként, Debrecenben. Előfizetési ára egy évre 6,- pengő. Felelős kiadó: HEGYMEGI KISS PÁL. Felelős szerkesztő: KARSAI ANTAL. Főszerkesztő: CSABA ISTVAN. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debrecen, Piac uca 77. — Telefon 21-97. Budapesti szerkesztőség: IV., Ferenciek-tere 9. — Telefon 187-995.

Nyomatott: Deutsch Mór könyv- és műnyomdájában Debrecen, Piac uca 77 - Telefon 21-97

Egy kiváló külpolitikus véleménye a cseh-német kérdéstről

A külpolitikai helyzet homlokterében még változatlanul a cseh-német kérdés áll, Mindenki tájékozatlan a jövőt illetően, csak az vehető biztosra, hogy Németországnak Csehország ellen céljai vannak és közel jövőben a kérdést döntésre fogja vinni.

Az időpont teljesen bizonytalan. Hitlernek van egy már felismerhető taktikája, amelyet minden nagy kérdésben követett, nevezetesen az, hogy akkor, amikor az az európai nagyhatalmak között a feszültség a legnagyobb, abban a pillanatban teremt tényleges helyzetet, amelyet az egymással ellentétben álló európai nagyhatalmak kénytelenek szó nélkül elfogadni. Ez volt a taktikája a fegyverkezés, a Rajna-vidék és Ausztria kérdésében és nincs kétség az iránt, hogy ezt a taktikát fogja folytatni a csehekkel szemben is.

Arra nézve is vannak hírek, hogy nem lesz cseh német háború, hanem Hitler állandó belső válságok elé állítja a cseh demokráciát és választásról-választásra fogja meggyöngíteni az államfenntartó pártok erejét. Ez különben megfelel annak a taktikának, amit ő saját hatalomrajutása érdekében Németországban követett.

Ma már Henlein a legnagyobb párt vezére Csehországban. Ha figyelembe vesszük azt, hogy behatoló tanácskozások folynak a tót és magyar képviselőkkel egy politikai blokk megalkotása érdekében, úgy azt kell hinnünk, hogy ez a taktika fog most a közeljövőben következni.

Nagy jelentőségű esemény volt az, amikor Hlinka a tót párt vezére visszautasította a cseh kormány koalíciójába való belépést és megkötötte a német és magyar pártokkal a politikai szövetséget. Ennek látható jele lesz az is, hogy husvét után a német, tót és magyar pártok együttes népgyűlésen jelennek meg és követelni fogják a nemzeti autonómiákat.

Ez az autonomisztikus küzdelem figyelemmel az angol alsóházban történetekre, nagy szimpátiát fog szerezni a mozgalomnak Angliában és amikor a cseh belpolitikai ellentét az autonomista mozgalom körül a legélesebbre fog nőni, akkor fog elkövetkezni az a pillanat, amikor Hitler valamilyen formában be fog avatkozni az eseményekbe.

Ebből a helyzetből azonban van az a magyar belpolitikai tanulság is, hogy a nemzet lelki egységére nagyobb szükség van, mint bármikor ezelőtt, mert nem képzelhető el az, hogy egy bizonytalan belpolitikai helyzetben levő Magyarország a felvidéki kérdés rendezésénél azzal a sullyal tudjon lépni, mint amivel neki kell és főleg olyan belpolitikai rendszernek kell az országban lenni, amely a tót és ruthén autonómia tekintetében a legteljesebb megnyugtatóssal van a tótokra és ruthénekre.